Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City N J 07302. Телефони (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036. УНСоюз (201) 451-2200

РІК XCII Ч. 202. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ВІВТОРОК, 22-го ЖОВТНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, OCTOBER 22, 1985 No. 202. VOL XCII

ПЕРША КОНВЕНЦІЯ УАКРАДИ

У суботу і неділю, 19-го і 20-го жовтня, у Філядельфії в готелі Адам'с Марк, відбулася І-ша Конвенція Української Американської Координаційної Ради з участю 267 делегатів з 312 голосами, які репрезентували 49 крайових і місцевих організацій, в тому 22 відділи УАКРади. Конвенція прийняла статут, як центральна крайова репрезентація, та вибрала керівні органи, що їх очолює як президент д-р Іван О. Флис. Подрібний опис Конвенції буде поданий в наступних числах „Свободи".

Члени Екзекутиви УНС взяли участь у конвенції Братського конґресу

Лас Вегас, Нев. — Тут в Рів'єра готелі від 29-го вересня до 2-го жовтня відбувся 99-та річна конвенція Крайового братського Конгресу Америки. В Конвенції взяли участь понад 600 членів братських союзів Америки і Канади.

Український Народний Союз репрезентували його головний предсідник д-р Іван Флис, головний секретар Володимир Сохан, головний касир Уляна Дячук і головний організатор Степан Гавриш.

Новим президентом Крайового братського конґресу став Вілліям Б. Фостер, голова союзу Модерн Вудмен.

Як відомо, ця крайова організація об'єднує 99 братських союзів в Америці і Канаді із загальним членством біля 10 міл.

На конвенції виступали численні активісти і спеціялісти в справах життьового забезпечення.

Чотири Союзові Округи матимуть організаційні наради

Джерзі Ситі, Н. Дж. — З Організаційного Відділу УНСоюзу інформують, що в суботу, 26-го і неділю, 27-го жовтня ц.р. у чотирьох Округах УНСоюзу відбудуться організаційні наради.

Округа Пассейк, Н. Дж., головою якої є Іван Хомко, відбуде наради в суботу, 26-го жовтня, о год. 6-ій вечора у приміщенні Української Централі в Пассейку. Участь в нарадах візьме Уляна Дячук, головний касир УНСоюзу.

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Ню Гейвену, Конн., відбуде свої організаційні наради в неділю, 27-го жовтня у Бриджпорті, Конн., в залі української католицької церкви, при Нобел вул. В нарадах візьме участь головний організатор Степан Гавриш. Початок нарад о год. 2:30 по полудні. Головою Округи є д-р Михайло Снігурович.

Округа Сиракюзи-Ютика матиме організаційні наради в неділю, 27-го жовтня, в залі Українського Народного Дому в Сиракюзах, Н. Й. Початок нарад заплановано на 2-гу годину по полудні. Д-р Мирон Куропась заступник головного предсідника УНС, прибуде з Чикаго, Ілл., на ці наради. Округу очолює Іван Чопко.

Округа Вунсакет, Р.Ай., з'єднає свої Річні загальні збори з осінніми організаційними нарадами. Збори відбудуться в неділю, 27-го жовтня, у Вунсакет, Р. Ай., в залі української католицької церкви, при Гарріс авеню. Початок нарад о год. 1-ій по полудні. Голова Округи Алік Худолій поінформує присутніх про організаційні справи УНСоюзу.

Під час нарад члени Екзекутиви УНС у своїх доповідях інформуватимуть присутніх про загальну працю УНСоюзу в усіх його ділянках, яка була проведена на протязі останніх дев'ятьох місяців цього року. Одною із важливіших справ, яку вони заторкнуть, буде передконвенційна осіння кампанія, що почалася з днем 1-го жовтня 1985 року і метою якої є придбати до кінця 1985 року 1,000 нових членів забезпечених на 5,000,000 долярів. У згаданих нарадах повинні взяти участь усі члени окружних управ, відділові урядовці, делегати 30-ої Конвенції УНС, як теж запрошуються всі члени місцевих Відділів УНС.

Американський тижневик згадує про голод в Україні

Вашінгтон. — У відповідь кореспондентові Маркюсові Бравнові, який в консервативному тижневику „Вашінгтон Інквайрер" писав, що „Росія була хлібною коморою Европи", дня 27-го вересня ц.р. у цьому ж престижевому тижневику появився лист Олександра Татомира з виясненням, що йому, як колишньому жителеві Східньої Европи, є відомий, загально прийнятий факт, що крізь сторіччя з уваги на врожайність чорнозему та вільної продукції, Україну, а не Росію, звали „хлібною коморою Европи".

В часах перед революцією Україна могла вижививити не тільки себе, але і більшість Европи. Після революції, коли московські комуністи намагалися сколективізувати сільські господарства, а хлібороби ставили їм запеклий спротив,

Москва штучним голодом знищила 7 мільйонів українських селян. Хліборобство України підупало до цієї міри, що під теперішню пору вона є нездібна вижививити навіть свого власного населення.

Владика Василь Лостен посвятить мозаїки в Рочестері

Рочестер, Н. Й. (МСК). — День празника св. священномученика Йосафата, покровителя української католицької церкви в Рочестері, буде врочисто відсвятковано в неділю, 10-го листопада ц.р. З цієї нагоди відбудеться рівночасно торжественне посвячення нових мозаїк на запрестольних стінах, як рівнож відновленого та побільшеного іконостасу.

На цей день прибуде сюди Єпископ Василь Лостен, який відправить Архиєрейську Божественну Літургію та довершить посвячення.

Урочистості розпічнуться о год. 11:30 рано відправою Літургії. Опісля в год. 2-ій по полудні відбудеться святочний обід у шкільній парохіяльній залі.

На цю урочистість запрошено парохів українських місцевих і сусідніх церков та всіх колишніх парохів і сотрудників церкви св. Йосафата. Участь візьмуть також представники місцевої влади.

Мозаїки на запрестольній стіні, нові ікони у побільшеному та новорозмальованому іконостасі виконував визначний іконописець Борис Макаренко. Мозаїки і ікони уфундували вірні парохії св. Йосафата.

Квитки на обід продається тільки до 3-го листопада ц.р. В день празника не буде можна закупити квитків при вході на залю, тому слід забезпечитися завчасу.

Д-р О. Воловина пригадує про перепис населення

Вашінгтон (ТВГ). — Через п'ять років ЗСА переведуть черговий перепис населення і українцям в Америці вже тепер треба робити заходи, щоб на переписних формах були корисні для них питання.

Таку пораду дає демограф д-р Олег Воловина, який здійснив ряд дослідів про українців в Америці на базі даних переписів з 1970 і 1980 років.

Д-р Воловина виступав в суботу, 5-го жовтня ц.р. на „П'ятницевому форумі" Вашінгтонської Групи українських професіоналістів. Вийнятково цей форум відбувся в суботу, бо доповідач, який живе у Північній Каролайні, тільки тоді міг прибути до Вашінгтону. Організатором вечора від Вашінгтонської Групи був Евген Іванців; він і представив доповідача — уродженця Львова, який здобув вищу освіту в Арґентині і ЗСА, працював викладачем університетів, а тепер є дослідником демографічного інституту.

Перепис 1970 року — сказав д-р Воловина — вперше дав можливість демографам, на підставі добрих статистичних даних, дізнатись скільки приблизно українців живе у ЗСА, бо на формах цього перепису було запитання про матірну мову опитуваних.

Через 10 років, на формах було аж два цікаві для українців запитання: Яке ваше походження? (при чому діти мішаних подруж могли подати дві відповіді) і Яку мову в додатку до англійської ви знаєте?

Тут д-р Воловина зазначив, що це не значить, що ці запитання будуть повторені в переписі 1990 року.

Бюро перепису, сказав він, було проти запитання про походження мешканців, але поступилось під тиском етнічних груп, які у 1970-их роках збільшили свої політичні впливи. Це був період, що його публіцист Майкл Новак назвав „декадою етніків", період в якому Білий Дім мав свого першого дорадника в етнічних справах — д-ра Мирона Куропася.

Перепис населення, пояснив д-р Воловина, це високе політичне діло. Бюро перепису старається обмежити кількість запитань, бо кожне запитання в країні з чверть більйоновим населенням є дуже коштовне, тим часом наслідки перепису такі важливі, що різні групи, від політичних до комерційних, мають свої улюблені запитання, за які воюють коли Бюро приготовляє новий перепис. Згідно з Конституцією ЗСА, перепис має одну ціль: порахувати скільки людей де живе, щоб таким чином встановити скільки кожний стейт має мати представників в Конґресі і які завеликі мають бути їхні округи. Але сьогодні ці цифри також важливі для стейтів і міст, коли приходиться розділяти федеральні дотації пропорційно до населення,

(Закінчення на стор. 4)

Відбудеться посвячення пам'ятника на могилі о. Н. Дмитрова

Юніон, Н. Дж. — В четвер, 24-го жовтня ц.р., о год. 10:30 перед полуднем, тут на цвинтарі Евергрін, біля Юніон, Ню Джерзі, відбудеться церемонія посвячення пам'ятника на могилі о. Нестора Дмитрова і членів його родини, збудований заходами і коштом Українського Народного Союзу.

Головними ініціяторами здійснення цього пляну поставлення пам'ятника були головний предсідник УНС д-р Іван Флис, головний радний Андрій Кейбіда і Ольга Шатинська з Гиллсайду, Н. Дж., яка послідовно старалася, щоб такий пам'ятник був здвигнений і посвячений і щоб сама урочистість була гідним вшануванням того священослужителя, який перший відправив українську Богослужбу в Канаді, у місцевості Валлі Ривер, Манітоба, біля здвигненого Хреста, де тепер стоїть українська католицька церква.

Отець Н.Дмитрів народився в 1863 році в Західній Україні, там студіював богословію, був висвячений на священика і в 1895 році прибув до З'єднаних Стейтів Америки. В квітні 1897 року він, відвідуючи Канаду, відправив вже згадану Службу Божу у місцевості, яку пізніше українці перезвали на Теребовлю. Таким чином о. Н. Дмитрів дав початок до створення першої парафії Української Католицької Церкви в Канаді

Пам'ятник на гробі о Н. Дмитрова.

(Закінчення на стор. 3)

Р. РЕҐЕН ГОВОРИВ ПРО ПОРУШЕННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В СССР

Вашінгтон. — В традиційному суботньому виступі по радіо президент Роналд Реґен заявив, що „головною причиною напруження в світі є репресії проти вільнодумців у самому Совєтському Союзі і совєтська інтервенція за його межами".

За словами Президента, успіх його листопадової зустрічі з генеральним секретарем ЦК КПСС Міхаїлом Горбачовим залежить від бажання Совєтського Союзу обговорити питання про права людини в СССР і про збройне втручання Совєтського Союзу у внутрішні справи інших держав.

„Держави, які поважають права своїх громадян, не почнуть війни. Такі країни не нав'язують свою волю іншим, — сказав Президент. — Саме тому ми уклали в 1975 році Гельсінкські угоди".

Після того, як М. Горбачов став генеральним секретарем, він неодноразово заявляв, як і його попередники, що права людини в Совєтському Союзі є внутрішньою справою СССР, які не можуть обговорюватися на міжнародних форумах. Однак дорадники президента Р. Реґена твердять, що на зустрічі з Горбачовим у Женеві питання про порушення Совєтським Союзом прав людини, про совєтське вмішування в справи Афганістану, країн Африки і Центральної Америки буде підняте Реґеном поряд з питаннями, які стосуються роззброєння.

„Мир може бути міцним лише в тому випадку, коли кожна країна поважає право інших країн на самостійну політику, поважає права людини, підтримує чесні взаємовідносини з іншими. Ми прагнемо саме такого миру. Ми хочемо, щоб окремі держави припинили спроби нав'язувати іншим свою владу, припинили збройне вмішування в справи інших країн і підривну діяльність", — сказав Президент у радіовиступі.

Совєтська телевізія все частіше показує війну в Афганістані

Вашінгтон. — У четвер, 17-го жовтня, в газеті „Вашінгтон Пост" була надрукована стаття її московської кореспондентки Селестін Болен, в якій розповідається, що совєтська телевізія все частіше показує військові дії в Афганістані, а совєтські газети почали писати про афганську кампанію як про справжню війну.

Афганська кампанія, в якій уже загинуло біля 10,000 совєтських вояків, затягується надовго. Дипломатичні спроби вирішити конфлікт мирним шляхом не принесли успіху, тому Москва вирішила підготовляти народ до багаторічної війни. За минуле літо совєтська телевізія показала чотири репортажі про вояків совєтської армії в Афганістані.

Але С. Болен пише, що хоч телевізія показує чимало кадрів з Афганістану, совєтські глядачі ще ні разу не бачили справжнього бою. Правда, в одному документальному фільмі про афганську революцію показали мертвих повстанців, але при уважному розгляді можна було побачити, що їх зображали живі артисти.

Уже з рік совєтська преса подає афганську кампанію в новому світлі. До цього часу говорилося лише про нерегулярні операції „обмеженого совєтського контингенту", а тепер дається зрозуміти, що мова йде про справжню війну. На сторінках газети „Красная Звезда" друкуються списки нагороджених учасників афганської кампанії, серед яких є і Герої Совєтського Союзу. Недавно посмертно був нагороджений орденом Леніна Сулейман Хатчукаєв, який загинув, прикриваючи товаришів. На думку кореспондентки, він був висунутий на героя, щоб показати світові, що в Афганістані воюють і совєтські мусулмани.

Совєтська телевізія показала недавно захоплені у повстанців скриньки з боєприпасами, на яких було чітко видно китайські і латинські написи. В результаті такої пропаганди, пише Болен, багато совєтських людей, мабуть, приймають на віру твердження свого уряду про те, що військо було запрошене афганськими властями, щоб дати відсіч іноземним найманцям, які атакують „молоду республіку". Насправді половина совєтських людей не має ясної думки щодо війни в Афганістані, а багато з них взагалі не погоджуються з політикою свого уряду.

В АМЕРИЦІ

ДЕЛЕҐАЦІЯ СОВЄТСЬКИХ жінок у складі 13 осіб прибула до ЗСА на двотижневу візиту, яка буде відбуватися в рамках програми поліпшення совєтсько-американських відносин. В складі делеґації є державні діячі, вчителі, економісти, редактори і одна кравчиня, включена в список на прохання американських жінок. Делеґація прибула на запрошення американської жіночої організації „Мирні зв'язки", яка виступає проти війни і за заборону нуклеарної зброї.

КОЛИШНІЙ АМБАСАДОР ЗСА в Об'єднаних Націях Джін Киркпатрик нагороджена премією ім. Жаботинського за 1985 рік. Виступаючи в Ню Йорку, голова управи фонду Жаботинського Арік Спектор сказав, що Дж. Киркпатрик нагороджена премією за послідовну підтримку Ізраїля в Об'єднаних Націях. Висота премії — 100.000 долярів.

АҐЕНТСТВО ЮПІ повідомило, що родина вбитого терористами американського громадянина Леона Клінґгоффера з Ню Йорку вирішила створити спеціяльний фонд його імени. Цей фонд призначений на боротьбу з тероризмом.

ВИСТУПАЮЧИ ПЕРЕД промисловцями і політичними дорадниками, асистент Президента з питань крайової безпеки Роберт МекФарлейн, сказав, що, на його думку, у В'єтнамі повинні бути живі американські полонені, хоч американська розвідка не має вагомих доказів того, що В'єтнам досі затримує громадян ЗСА. Коментуючи виступ Р. МекФарлейна про те, що у В'єтнамі, можливо, перебувають американські полонені, речник Білого Дому Леррі Спікс сказав, що той висловив лише свою особисту думку.

В МИШИҐЕН СИТІ був страчений на електричному стільці 37-річний Вілліям Вендивер, засуджений за вбивство свого тестя. В.Вендивер став 49-им вбивцем, страченим у ЗСА після того, як у 1976 році Верховний Суд надав право стейтовим законодавчим органам самим вирішувати питання про смертну кару.

В НЮ ЙОРКУ ВІДБУДУТЬСЯ ПЕРЕДЖЕНЕВСЬКІ НАРАДИ

Ню Йорк. — Президент Роналд Реґен хоче конструктивно використати свій побут в Ню Йорку, куди він прибуде, щоб взяти участь в церемоніях відзначення 40-річчя існування Організації Об'єднаних Націй, разом з багатьма іншими головами держав. В пршу чергу Президент відбуде нараду з шістьма представниками індустріяльних держав, метою яких будуть справи зустрічі на верщинах між Р.Реґеном і совєтським лідером Міхаїлом Горбачовим. Адміністрація ЗСА хоче не тільки поділитися зі своїми альянтами своїми плянами щодо переговорів, але також переконати світ, що З'єднані Стейти Америки мають добру волю змагати до зменшення нуклеарної стратегічної зброї, але у переговорах з СССР стосуватимуть реалістичний підхід і не вдаватимуться до пропаґандивних маневрів, як це робить Москва, зглядно контрольовані нею засаби масової інформації.

Президент ЗСА виступатиме перед святочною сесією Генеральної Асамблеї ОН в четвер, 24-го жовтня. У своїй промові, як заявляють речники Білого Дому, він присвятить чимало місця справам роззброєнєвої політики, запланованих переговорів в Женеві і реалістичній настанові ЗСА до цих проблем, яка повинна мати далекойдучі позитивні наслідки в майбутній співпраці між ЗСА і СССР та рештy країнами світу.

В загальному президент Р. Реґен говоритиме про політику побудовану на реалістичній базі, а не, як досі, ілюсіях Заходу і надіях на совєтське „милосердя" та застрашуванні один одного.

Головний дорадник президента Р. Реґена у справах крайової безпеки Роберт МекФарлейн заявив, що в промові Президента на сесії ОН не буде несподіванок, а радше конкретні пропозиції, від яких совєтам годі буде відмовитись без поважної причини. Цілком іншу своїм характером промову Р. Реґен виголосить на зібранні альянтів. „Ми хочемо щоб між нами самими не було жадних непорозумінь і ані тіні недовір'я", — заявив Р. МекФарлейн кореспондентам.

Президент Р. Реґен прибуде до Ню Йорку в середу, 23-го жовтня, рано, а покине це місто, яке є осідком ОН, в п'ятницю, 25-го жовтня. Вміжчасі до Ню Йорку прибуло вже багато голів держав, або керівників урядів. Між загально відомими: нікараґуанський „президент" Даніель Ортеґа Саведра, президент Ливану Амін Гемаєль, прем'єр-міністер Ізраїля Шімон Перез, прем'єр-міністер Японії Ясугіро Накасоне та багато інших.

У СВІТІ

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ СУД засудив на сім років тюрми чотирьох арабів за пляновий замах на приміщення американської амбасади в Тель Авіві минулого року. Усі підсудні походять з окупованих Ізраїлем арабських земель, особливо західнього берега ріки Йордан.

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР Великобританії Маргарет Тачер, відкриваючи чергову конференцію країн британського Коммонвелту в Нассо, Багамські острови, оминала гострих проблем, а зокрема заворушень в Південно-Африканській Республіці. Але раніше вона відбула довшу розмову з прем'єр-міністром Робертом Гоком з Австралії й членами інших делеґацій, порушуючи під час кожної розмови пекучу справу Південної Африки. „Я думаю, що справа політики апартеїду в ПАР мусить бути полагоджена задовільно для усіх сторін", — заявила М. Тачер, яка вірить в добру волю білої меншости, що тримає владу в своїх руках, і чорної більшости, якій належиться більше свобід і співучасть в керівництві державою. Кожний з учасників засуджував расову політику уряду ПАР, але рівночасно заявляв, що економічні санкції не є і не будуть успішними, бо вони карають в першу чергу пересічних африканців, допомагаючи тим самим Москві й іншим ворожим чинникам творити атмосферу громадянської війни й ненависти не тільки до білих, але до Заходу взагалі.

ПАРТІЯ „ЗЕЛЕНИХ" в Західній Німеччині перший раз приступає, спільно із соціяльними демократами, до уряду у провінції Ґессе. Провінційний прем'єр-міністер соціяліст Гольґер Бирнер, який проголосив це, як кажуть політичні спостерігачі, „дивне спілкування соціялістів з пацифістами" заявив, що партія „зелених" контролюватиме два міністерства, енерґетики і збереження довкілля, а також буде очолювати урядову комісію координації жіночих справ. Партія „зелених" постала на тлі протесту проти політики НАТО сім років тому. Її тепер використовують соціялісти для розгри з урядовою партією християнських демократів

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ДЖОРД БУШ, зробивши поїздку по більших скупченнях Китайської Народної Республіки, був приємно заскочений досягненнями китайського народу і його винахідливістю. Наприклад, в Кантоні виросли за чотири роки нові могутні будови, збільшилось число підприємств, покращали умовини праці, поліпшилась транспортація тощо. У п'ятницю, 18-го жовтня Дж. Буш формально закінчив свою візиту в Китаю і повертається до Вашінґтону, щоб тут позвітувати президентові Роналдові Реґенові про його розмови з китайськими лідерами.

ДЕПАРТАМЕНТ СПРАВЕДЛИВОСТИ проголосив нагороду в сумі 250,000 долярів для особи, осіб, чи організацій, які допоможуть віднайти, заарештувати і поставити під суд справедливости трьох захоплювачів пасажирськоо літака американської лінії TWA, які в червні цього року не тільки захопили літак і змусили його приземлитися на небезпечному летовищі в Бейруті, але також тероризували пасажирів і обслугу та вбили молодого моряка Роберта Д. Стетема. Генеральний прокуратор Едвин Міз заявив кореспондентам, що З'єднані Стейти Америки викостають усі можливі леґальні заходи, щоб віднайти і покарати терористів.

ПРЕЗИДЕНТ ТУНІСУ Габіб Бурґіба не згідний з більшістю своїх міністрів, щоб головна квартира Палестинської Визвольної Організації, яка була збомблена і майже цілковито знищена ізраїльськими воєнними літаками у відплату за вбивство трьох ізраїльтян на Кипрі, була відбудована, або перенесена в іншу місцевість, але залишилася в Тунісі в майбутньому. Бурґіба вважає, що присутність ПВО в Тунісі принесе тільки клопоти для держави і її уряду. Інші міністри натомість думають, що вигнання ПВО з Тунісу може погіршити відносини з іншими арабськими країнами. Уряд однак прийняв одноозгідне рішення, що Туніс не може дозволити Мохаммедові Аббасові повернутися на свою ранішу базу і займатися революційною діяльністю, бо тоді туніський уряд матиме до діла не тільки з Ізраїлем, але також із ЗСА.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Перетягування струни в Нікараґуа

Даніель Ортеґа Саведра, диктаторський президент центрально-американської республіки Нікараґуа, що величиною подібна до стейту Айова і має несповна 3 мільйони населення, проголосив припинення усіх громадянських свобід і заведення воєнного стану. Припинено право вільного слова і друку, чого зрештою у цій комуністичній країні ніколи не було, але й право свобідної комунікації та створено у тій країні знову атмосферу, яка відповідає воєнному станові. Ортеґа виправдує цей свій акт потребою кращої „оборони проти американської інтервенції". Очевидно, не йдеться (бодай покищо!) про американську збройну інтервенцію, бо ані Президент ані Конґрес її не хоче, а йдеться про леґалізацію ще брутальнішого внутрішнього режиму, як він був дотепер.

Таке рішення названого вгорі диктатора, що перетворив уже Нікараґуа на „другу Кубу" і поставив там на ноги більшу армію, як її має будь-яка інша центрально-американська країна, це рішення Ортеґи дуже немудре. Кожний диктатор дивиться на світ тільки так, як це йому подобається. Партизанів, які поборюють його режим, він називає бандитами, — президент Реґен називає їх „борцями за свободу", які вартні допомоги. Завести мир і лад в країні, в якій влада спирається на війську і поліції, не можна репресіями супроти інакодумаючих. Даніель Ортеґа звик представляти себе, як миролюбну людину, яка шанує демократичні свободи. Якби так було, то Нікараґуа не стала б сателітом Москви і побратимом Куби. Збройна опозиція, яка старається повалити його режим, нічого більше не прагне, як демократизації режиму. Генерал Ярузельський у боротьбі проти „Солідарности" старався завести мир і лад у Польщі також проголошенням воєнного стану. Спричинив цим тільки зріст ненависти збоку всього польського народу до панівного режиму і Москви, наказодавця Ярузельського, і господарські санкції збору Америки. Побачив програ такої гри і відкликав воєнний стан та звільнив більшість в'язнів з Валенсою у проводі. Скасування громадянських свобід в Нікараґуа тільки облегшить президентові Реґенові дістати від Конґресу згоду на більшу допомогу тамошнім борцям за свободу — грішми, доставами виробу, харчів і зброї та і фаховим військовим вишколом. Ортеґа тільки провокує Америку, щоб вона рішучішими, як дотепер способами поборювала отой новий чиряк, оту другу Кубу під своїм боком.

Б. Дурбак

ДУМКИ З НАГОДИ РОКУ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

І.

На весні появилося повідомлення, що СКВУ проголосив 1985 рік Роком Української Молоді. Я прийняв цю вістку з великим задоволенням і надіями, сподіючись широкої дискусії і тверезої застанови над проблемою нового покоління. На жаль, прочитані дотепер статті не відповідають на питання, яка є ситуація на відтинку молоді, та як заактивізувати її у громаді. Колись за юних літ ми сповнені енергії патріотизму і мрій були готові перебрати від старших керму у свої руки, а тепер, коли волосся посивіло, не видно довкола нас майже нікого, що хотів би включитись у громадську працю. Під час імпрез розглядаємось по залі, шукаючи очима молодих лиць і радіємо побачивши їх тут і там, але в душі знаємо добре, що то тільки краплини в морі.

На питання, де поділася наша молодь, чуємо часто оскарження звернене у сторону батьків. На мою думку, це неправильно. Я знаю багато патріотичних родин, які поступали точно після засад „еміграційних виховних експертів", однак за винятком одиниць, не бачу їх дітей у рядах політичних чи громадських організацій. Вони навіть не працюють в товариствах молоді, в яких перебули свої юнацькі роки, отже батьки не є найважливішою причиною тієї байдужости і рецептою для поправи. Багато наших славних людей вийшло з домів малосвідомих і малограмотних батьків, під час Першої світової війни учасники Визвольних Змагань не зголошувалися до наших армії на бажання матерів, наші батьки не привели нас за руки до ОУН і не супровадили з музикою до УПА. Вони збудували у нас базу глибоких моральних вартостей, але не мали великого впливу на нашу політичну, чи громадську активність. Наше покоління працювало на еміґрації над своїми дітьми як жадне ще в історії українськогонароду, однак вислідами не можна похвалитися. Десь зайшла помилка. На мою думку, на цей стан склалися чотири головні помилки:

1) Цілковите узалежнення національної і громадської свідомости дітей від родичів;

2) Програма українознавчих шкіл не заспокоює потреб молодої людини в наших умовинах;

3) Ізоляція одних організацій молоді від других і від зовнішнього світу;

4) Недобра структура нашого громадського зорганізованого життя.

Річ ясна, в кожному випадку бувають позитивні або негативні винятки і їх не можна подавати як приклади. Забираючи голос у справі нашої молоді, я маю на думці її загальний стан і пересічні родини.

1) Батьки, маючи на своїх плечах увесь тягар виховання дітей, вщіплювали їм патріотизм бачений з точки зору своїх переконань і свого покоління. Деякі робили те помірковано з добрими вислідами, велике число не вміло або не могло того виконати, а ще інші „перевиконували плян" викликаючи у дітей спротив і нехіть, або відкритий бунт. Усе те виконувалося згідно з приписаною для батьків рецептою і ні один „виховний спеціяліст" не хотів чути про той факт, що питомим для кожного покоління є виступати під своїм ім'ям. Ми також в юнацьких роках прийняли від батьків тільки принцип, а дорогу до мети вибрали нашу власну. Те саме зробила б еміґраційна молодь, але так завзято й старанно працьовано над збереженням її тільки у формі приписаній старшим, що нові форми не мали нагоди народитись, а з тим не народились нові лідери. У висліді маємо багато розгубленої неактивної молоді й жменю точних відбиток батьків, які тої маси ніколи не захоплять і не потягнуть за собою.

Наша виховна система, оперта виключно на обов'язку батьків, звільнила еміграційні проводи від співвідповідальности за будучність українських поколінь. Накинути тягар на чиїсь плечі й чекати успіхів — це невелика штука. Завданням лідерів „політичної еміграції" було передбачити трудноші на підставі досвіду передвоєнних еміґрантів і поробити відповідні висновки. Сорок літ нашого перебування на еміґрації — це довгий час для опрацювання доброго та скоординованого пляну, однак все що ми чули й далі чуємо, то биття дзвонів на тривогу й вічне повторювання того самого заклику до патріотизму батьків. Мудра людина заживає лік якийсь час, а побачивши що він їй не допомагає, тоді міняє або лік або лікаря.

У шістдесятих роках, коли перший раз спостережено, що з нашою молоддю не є так рожево як хотілось би, не сходили зі сторінок української преси статті зажурених батьків з різними думками як тому лихові зарадити. Я також був одним із них. На жаль „виховний естаблішмент" стояв так уперто на „своїй позиції" і ворожо до критики, що люди змучені безуспішними стараннями замовкли. Виглядало, що даремно трудитися. Були й такі, що казали „не тратьте куме сили, спускайтеся на дно".

Продовження буде.

Марта Тарнавська

На смерть Василя Стуса

Не перебільшуйте важливості поетів!
В Америці, наприклад, хто їх знає?
Малий школяр назве вам президента,
зірок екрану, славних бейзболістів —
чи знає він поета хоч одного?
Пізніше, може, юним гімназистом
у школі прочитає про Шекспіра
і, може, вивчить на завдання вірш...
Якщо він технік, медик чи правник,
то і пізніше, в університеті
поезія йому буде чужа
і він адвокатом чи лікарем не знає,
що Вітменовий міст на Делаварі
у небо виріс із листків трави...
Не перебільшуйте важливості поетів!

І парадокс: стоїть потужна сила,
що запускає кораблі у космос,
що дулами ракет континентальних
лякає мирний люд на святі миру —
імперія від заходу до сходу
з форпостами на всіх кінцях землі —
і раптом: паніка, істерія, терор,
бо появились десь ліричні вірші,
що їх читає горстка могікан:
Електронічну зброю — на поетів!
В концтабір їх! На клапті дерти вірші!
(— стара традиція Шевченкових часів —)...
Яка ж непевна влади ця держава,
що так простих боїться палімпсестів.

20-го вересня 1985 року.

Юрій Р. Рибак

БРАКУЄ ЛЕТУНІВ

У минулому погода або механічна проблема були першою причиною касування льоту, нині пасажирів можуть зустріти вияснення, що погода є добра, літак готовий до льоту, лише нема... летуна. Яка ж велика зміна, бо ще тільки два роки тому в ЗСА було 4,000 безробітних летунів!

Доказом цього, що насправді є брак кваліфікованих летунів провадити пасажирські літаки чи пак летунів, які не бажають переступати пікетованої лінії, був цьогорічний страйк проти летунської лінії „Юнайтед". Два роки тому летунська лінія „Континенталь" могла розраховувати на безробітних летунів, що з розпачливістю шукали праці. Це допомагало лише фірмі перетривати страйк і не дійшло до її банкрутства. Згідно з обрахуванням, американські носильники (Carriers) зможуть у цьому році прийняти на працю 8,000 кандидатів, що є можливим, бо минулого року коло 5,000 нових летунів одержали працю.

Хто ж може бути летуном у ЗСА? Кожна особа, яка одержить дозвіл провадити літак, згідно з вимогами Федеральної адміністрації авіяції (ФАА). Уряд ЗСА видає ліцензії головним чотирьом групам: приватній, комерційній, інструкторській та транспортовій.

У загальному, приватний летун може літати для приємности чи бизнесу, одначе не може брати заплати за вантаж чи пасажирів. Комерційний летун може одержувати винагороду за свої услуги, однак мусить піддатись строгішому іспитові. Інструктор, як вже сама назва каже, вчить літати.

Найстрогіші вимоги є від летуна транспортових летунських ліній, який провадить пасажирський літак. Він відповідає за це, щоб пасажири мали спокійний лет від початку до кінця. Для цієї цілі мусить приготовитись до льоту залежно від метеорологічних даних, заплянувати скорість, висоту і кількість палива. Щоб стати транспортовим летуном, особа мусить відбути приватний або компанійний вишкіл. Звичайно летунські лінії вимагають від кандидата ліцензію комерційного летуна, знання інструментів та дозвіл на вживання радіотелефону. Теж вимагають, щоб вік аплікантa був неменше 23 років і мав відбутих яких 1,500 годин льоту як летун. Є теж обмеження щодо росту, ваги і зору. Більшість летунів цієї ділянки починають свою кар'єру як інженер льоту, а з набуттям досвіду можуть стати другим летуном (Co-pilot), а відтак капітаном.

У минулому 75 відсотків летунів приходило з мілітарного сектора. Нині вважають, що лише 20 відсотків колишніх військовиків замінять свій однострій на приватний, бо Уряд більше платить. Цей факт дає спонуку розраховувати на приватних летунів, що перейдуть з корпорацій, де літають. Запотребування на летунів так велике, що великі летунські лінії „крадуть" їх одна від одної, а при тому найбільші втрати мають малі лінії.

Вишколення одного летуна для джету — є коштовне і виносить яких 12,000 долярів, тому деякі лінії жадають звороту 10,000 долярів, коли летун залишить їх перед роком праці.

Але кажуть „з порожнього не наллєш", тому лінії дещо модифікують свої вимоги відносно кваліфікації летунів, інакше бо їхні машини не зможуть літати і „робити" гроші. І тому можна завважити, що для осягнення наміченої квоти, приймається нових кандидатів, які мають менше годин лету, слабший зір і менше ніж чотири роки каледжу. Нинішній новий летун у порівнянні зі своїм попередником може бути вищим, нижчим, грубшим і... старшим, бо сорок п'ять років життя — ще його не дискваліфікують!

Щоб збільшити число активних летунів лінії зменшили резерву до 5 відсотків, цебто тих, яких можна у скорому часі покликати до льоту.

Летуни мають тепер змогу переходити з однієї лінії до другої і тим покращувати, або условини праці або саму винагороду. Останнього року заробітки збільшились на 6 відсотків. Для летунів, що літають джетами річна заробітна платня є від 35 до 160,000 долярів, що у пересічному дає цифру 85,000.

Брак летунів є теж ознакою, що в загальному американські летунські лінії просперують і повинні осягнути 40 більйонів річного доходу. Вони купують нові машини, щоб захопити більше пасажирів, що не обходиться без „війни" відносно ціни перелету. Не забуваймо, що для кожної нової летунської машини потрібно шість команд...

Люди привикли чути і читати про кожну катастрофу літака і тому витворився погляд, що літак — небезпечний для подорожі, тому краще держатись землі і їхати автомашиною. І тут сталась кривда летунським лініям, бо вони стараються звертати увагу на безпеку так пасажирів, як і своєї летунської команди. У випадку нещастя літак летить стрімголов на землю, а автоводій може лише застрягти на дорозі. Зрозуміти скільки людей гине на дорогах ув автових катастрофах і відчути повністю цей удар, можна тільки тоді, коли б засоби масової інформації робили з кожної автової катастрофи таку саму „сенсацію" як і з літака.

У зв'язку з тим насувається думка: коли у летунському секторі забракне висококваліфікованих летунів і прийде черга на менше кваліфікованих, то як це впливатиме на безпеку льоту?

Лариса Мурович

Шукання слідів отця Гончаренка

Яр Славутич: „Завойовники прерій". Дев'ята збірка поезій, ст. 128. Третє доповнене видання з англійськими перекладами. Видавництво „Славута", Едмонтон 1984.

Здається, що небагато еміграційних поетів дочекались хоча б другого видання своєї збірки. Одначе, „Завойовники прерій" Яра Славутича вийшли уже третім доповненим накладом, при щедрій допомозі Фундації ім. Тараса Шевченка у Вінніпезі, ще й з англійськими перекладами Р. Г. Моррісона, З. Оріонни й Р. О. Татчина. Відомий композитор проф. Сергій Яременко склав чудову кантату з трьох віршів: „Не загарбники з дальніх імперій", „На поле — плуг, на воду — лодь", „Слава ралові, слава плугові" і зокрема мелодію для ліричного вірша „Саскачеванка". У згаданій збірці почесне місце займає поема „Скарга" (ст. 114-124), в якій автор шукає слідів о. Агапія Гончаренка. Хоч короткі вірші у збірці займаються канадськими піонерами, то поема „Скарга" поширює цю тематику й випроваджує її на широке поле душпастирської праці о. Агапія в Америці:

Слідів отця Агапія шукаю—
І не знаходжу дорогих слідів,
Немов ніколи не було тут гаю,

Де він ходив, молився і хотів
Зелений Клин, Камчатку та Аляску,
Каліфорнійські далі й поготів

Перетворити в Україну-казку
Для тих, що рідний залишали край,
Несли у серці звагу — не поразку.

Хто ж насправді був забутий о. Агапій Гончаренко? Українська преса писала багато про нього в 1960 і 1970 роках. Він був, як слушно, стверджує Славутич:

Фантаст, мандрівник, визволу ратай,
Нащадок роду Богунів завзятий,
Він пам'ятав Барвінчин коровай,

Тараса гнівом краяв, як затятий
Неправду в світі. Де твої сліди?
Твої дороги? Де їх відшукати?

Славутич знайшов дороги й сліди о. Гончаренка, який, як перший український політичний еміґрант, приїхав до Бостону 6-го січня 1865 року, отже рівно 120 років тому. Вже під час богословських студій в Києві він перейнявся свободолюбними кличами Кирило-Методіївського Братства, за які його провідні члени карались на засланні. З пієтизмом о. Агапій відносився до Т. Шевченка, гостро критикував Москву, боронив козацьких вольностей і проповідував незнищенну Україну. В київській семінарії він був рукоположений на диякона, а пізніше як архидиякон висланий до православної церкви в Атенах. З того часу почалось невпинне гоніння

(Закінчення на стор. 3)

Мирослав Семчишин

НАШЕ „ЕВХАРИСТЕРІОН" ПРОФ. КУБІЙОВИЧЕВІ

І.

(Слово виголошене на святі в пошану д-ра В. Кубійовича в Чикаґо 29-го вересня 1985 року).

Третього жовтня 1926 року Українська Академія Наук у Києві незвичайно врочисто відзначала ювілей 60-ліття з дня народження і 40-ліття наукової діяльности професора Михайла Грушевського. З цього славетного в анналах української науки ювілею варто пригадати два знаменні епізоди. У вступному слові до Наукового Збірника на пошану ювілята редакційна колеґія, у склад якої входило шістьох академіків, м.ін. стверджувала:

„Історія української науки, незважаючи на всі несприятливі умовини для свого розвитку, знала не один блискучий тріюмф, не одне велике досягнення, і могла похвалитися не одним іменем своїх діячів. Імена Максимовича, Костомарова, Куліша, Драгаманова, Антоновича, Житецького в Наддніпрянській Україні, як і Франка в Галичині, — були б окрасою науки не тільки в Україні, з її занедбаною й переслідуваною від віків культурою. Ім'я Михайла Грушевського вплітається в цей вінок славних і дорогих імен, займаючи в ньому своє місце, показуючи певний стан розвитку ідеї відродження й творчих зусиль будування української науки".

І другий епізод із цих же святкувань, — це слово самого ювілята, який, відповідаючи на численні привіти визначних діячів науки і представників громадських та інших установ, м.ін. говорив:

„Українська наука ніколи не була оранжерійною рослиною, що жде на сприятливі умовини, чи сприятливу опіку, на яскраві промені сонця, щоби рости-розвиватися і ширити своє коріння... Ні! Вона жила і розвивалася і продовжує розвиватися в обставинах більше ніж несприятливих, не в надії слави чи добра, а під постійною загрозою перешкод, а то й видіння... Але українська наука подолала всі ті перешкоди, а ті всі, що зійшлися відсвяткувати її перемогу, маніфестують, що не перервалася золота нитка українського національного життя, української національної роботи, і ніякі репресії не здужали ні на хвилину перервати чи припинити розвиток української науки, української культури".

Двадцятилітній міжвоєнний період нашої історії підтвердив слова великого історика України, бо, не зважаючи на трагічний розгром усього українізаційного процесу і на фізичне винищення провідних діячів відродженої культури на східньоукраїнських землях, вільна українська наука продовжувала розвиватись, хоч у складних умовинах, та в осередку НТШ в Галичині, як і в українських наукових інститутах, що постали заходами українських інтелектуалів на еміграції в Празі, Берліні і Варшаві.

Але катастрофальний для нас епілог Другої світової війни, загарбання і анексія совєтами всіх західньоукраїнських земель і ліквідація згаданих уже наукових осередків на еміґрації, все це докорінно змінило ситуацію теж на фронті української науки, яка начебто завмерла... Перед кадрами українських науковців чи не з усіх земель України, які опинились у веґетаційних умовинах здебільша таборового життя у Західній Німеччині, з'явилось драматичне питання: що і як далі?... з'явилася невідкладна проблема духової обнови — за висловом Шлемкевича „загубленої української людини", зродилось питання: як поразку перетворити в перемогу!

А шукати цієї перемоги, перспективно, не можна було ні в програмах цілої мережі різних організацій, які постали в повоєнній Німеччині, ні тим більше у перехресних стежках українського еміграційного політікум того часу. Серед еміграційної метушні, що тоді домінувала над усім, будь-які досягнення цих, під аспектом своєрідного моменту, новостворених організацій чи інституцій мали тільки тимчасовий або переходовий характер. У процесі переселення на нові місця за океаном, мінялася їх роля й доцільність.

За таких умовин, єдиною ділянкою, що могла забезпечувати вирощування справді вартісних елементів української духовости та створити тривкі фундаменти для обнови української, людини, викоріненої з рідних земель, та реальною і послідовною працею таки досягти перемоги і задокументувати перед західнім світом, який нас не знав або дуже мало знав, наші національно-культурні вартості, — тією ділянкою могла бути тільки і тільки наука.

І саме в такий критичний час, на арені українських наукових кіл повоєнної Німеччини, мужньо і впевнено виступає проф. Володимир Кубійович. Нехтуючи різними перешкодами, а то й небезпеками особистого життя, (пригадати б хоча його шеститижневий арешт), він, з іменем уже відомого науковця і заслуженого провідника української спільноти часів Генерального Губернаторства, стає докерми наукового життя. Згадаймо тільки його заслуги у відновленні діяльності підупалого тоді НТШ, чи його ж персональні успішні заходи для матеріяльного забезпечення і реорганізації УВУ, яким піклувався він і під час війни.

Але цими успіхами він не задовольняється, бо саме функціонування цих наукових інституцій ще не розв'язувало капітального питання, якими шляхами повинна піти українська наука на еміґрації, які повинні бути цілі тієї науки і яке завдання має вона виконати. Ось що жевріло в його душі, непокоїло завжди його творчість інтелект, і це все домагалося відповідного себевияву.

І так зродились тези проф. Кубійовича п.з. „Сучасні проблеми української науки", схвалені Першим науковим з'їздом на еміграції в 1948 році і надруковані в першому числі журналу НТШ „Сьогочасне і минуле" за той же рік.

У цих своїх, історичної вже ваги, тезах проф. Кубійович м.ін. стверджував:

„Одне ясне, на якій землі це не було б, перед нами стануть великі завдання. Поки край у неволі, тільки еміграція може бути носієм вільної національної думки, тільки вона може виплекати цінності української духової культури і ідеї, які перейдуть і совєтські кордони і підтримуватимуть край у його важкій боротьбі. Тільки еміґрація може у вільний спосіб репрезентувати українські інтереси перед вільним світом. І таке є завдання провідної верстви української еміграції, таке, в першій мірі, є завдання української науки, яка має в'язати українську еміграцію з українським минулим і сьогочасним. Вона має завдання говорити світові про Україну і українців і здобувати приятелів для нашої справи".

Проаналізувавши стан української науки до вибуху Другої світової війни і після неї та ствердивши інколи жалюгідний стан і розпорошеність українських наукових сил, праці яких були далекі до синтези, проф. Кубійович у своїх проєкціях висунув такі постуляти:

Перше — він висунув потребу синтетичних праць у всіх ділянках українознавства.

Друге — потребу проаналізувати й очистити українську духовість від чужих намулів (як от марксизму-комунізму), а теж потребу проаналізувати проблематику українського світогляду.

Третє — він ставить вимогу встановити взаємини між нами і країнами Західньої Европи чи Америки, висвітлити ролю України в європейському комплексі і провести студії над проблемами української еміграції.

А чи зможе українська наука здійснити ці всі завдання, — залежатиме там від українських учених, як і від постави української суспільности.

* * *

Сорок років минає від проголошення Кубійовичевих тез, тих саме тез, що не стали пустоцвітом, але стали реальними дороговказами наукової політики, зорганізованої в наукових установах нашої еміграції, а українські вчені стараються документувати перед західнім світом нашу власну підметність та леґітимувати нас як націю тисячолітньої культури. А як можна і як треба переводити в життя, в реальні діла, ці тези, — блискучий приклад дав і дає далі наш достойний ювілят.

(Продовження буде)

Шукання...

(Закінчення зі стор. 2)

царських шпигів за о. Агапієм. Московський цар давав 100,000 рублів за його голову. Про це згадує автор в наступних рядках:

Лункоручайно, з Атен до Атону
Сиплються в жмені царські рублі.
Постріл у серце, та золота гону
Не загребти візантійській землі.

Двічі підступно зловили о. Агапія, але йому пощастило утекти при допомозі друзів. У Каїро, якийсь чоловік, висланник місцевого московського консула, сильно поранив його ножем, Після видужання о. Агапій поїхав до вільної Америки, щоб свобідно віддатись душпастирській і політичній праці. Це була земля його обітована:

Вона, звільнившись від корон,
Збулась британської кормиги —
Земля, де мудрий Вашінгтон
Нарік народам вільні здвиги.

Тут о. Агапій стався основоположником православної церкви, відправивши 6-го січня 1885 року першу Службу Божу в Ню Йорку. Того ж року московські консули перемовили греків, щоб зірвали з ним зв'язки. В Ню Йорку й Сан Франсіско далі нападали на нього московські аґенти, били й погрожували смертю. Тоді він продав видавану ним газету „Аляска Геральд" і за 700 дол. купив гористу землю у віддалі шести миль від Гайварду в Каліфорнії. Збудувавши хату й одружившися, о. Агапій назвав свій хутір „Україною". Славутич описує також ці події:

Як голо! Ця пустка довкола
І людом і Богом забута...
Немає ніде заборола
Неправді, що гне алеута...

Втекти! В невідоме безкрає?
На хутір? У лоно печери?...
Агапій іде — і лунає
Погорда продажної ери.

Там у лісі він видавав газету „Свобода" і розсилав її в широкий світ. Багато уваги присвячував Алясці, бож вірив, що поміж її поселенцями були й запорозькі козаки, прогнані царицею Катериною II в 1775 році. У скелі він видовбав печеру, яку назвав „Святим Місцем", бо в ній відправляв Богослуження, христив дітей, опікувався хворими й лікував їх. До його „України" приходило багато туристів. Книга відвідувачів мала понад 15,000 підписів. Усім він говорив про козаків, про поневоленою Москвою Україну й чому мусив утікати з рідного краю.

Свою дружину похоронив о. Агапій 21-го березня 1915 року на своїй „Україні", а 5-го травня 1916 року сам спочив вічним сном біля неї, проживши 84 роки. Два трираменні хрести охороняють ці могили, а сосна, що її посадив д-р Денис в головах, сумно шумить, наче б пригадувала, що потрібно відкупити забуту о. Агапія Гончаренка „Україну" від теперішнього чужого власника (за Альманахом К.Ф. 1966 р.).

Яр Славутич, що добре познайомлений з цієї історією, закінчив свою поему „Скарга" словами, в яких дзвенить докір і гнів:

Биків на м'ясо німець випасає
Та під сосною, в несвоїй землі
Вітрам віддавши докори й жалі,
Лежить Агапій. І дружина поряд,
Відрад повірник і гонитель горя,
А надовкола, збурюючи хист,
Ведуть нащадки „ракенрол" і „твист"...
...Коли чужий розвіється туман?
Лиш я один — останній з могікан?

Прочитавши поему „Скарга", вдумливий читач запитається накінець, яка ж її провідна ідея? Вона яскраво промінює з твору. Прикладний священик-патріот о. Агапій Гончаренко активно поєднував свою душпастирську працю з громадсько-політичною. Це ж він висловив у своїх „Споминках" наступні й досі актуальні думки: „Моя Ненька-Україна і джерело козацтва, якоже Фенікс воскресне на добро людям, на вічну славу і волю. Поляки пекли нас живими, а тепер печуть нас москалі. Незабаром увесь світ встане: згубити тих варварів-людоморів з лиця землі. З цею вірою я в останній раз закрию очі мої і засну навіки".

Дуже гарно переклав поему „Скарга" Роман Татчин. Текст український поміщений рівнобіжно з англомовним надається також для молоді, яка мало, або й зовсім не знає рідної мови.

Яр Славутич має в душі невичерпне джерело сили, струми якого просяться вілятись в нові твори, щоб відроджувати ідеалізм у цій матеріялізмом просякнутій добі.

Відбудеться...

(Закінчення зі стор. 1)

і про це згадується у хроніці УКЦеркви.

Крім священичих обов'язків, о. Н. Дмитрів був суспільно-громадським працівником, активістом Українського Народного Союзу, а в 1896-97 році виконував функцію головного редактора „Свободи"; в 1895-96 році був головним секретарем УНС та відданим працівником на всіх відтинках українського життя.

Майстром церемонії на урочистостях буде о. шамбелян Йосип Федорек, парох церкви св. Володимира в Елізабеті, Н. Дж. Йому асистуватимуть о. Михайло Кучм'як, ЧНІ, парох церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, і о. Методій Кушко, ЧНІ, парох української церкви в Гиллсайді, який рівночасно репрезентувати-ме українців Канади. Головним промовцем буде д-р І. Флис.

Поминальна Богослужба за душу о. Н. Дмитрова буде правитись о год. 9-ій рано в церкві Непорочного Зачаття в Гиллсайді цього ж 24-го жовтня. Усі учасники запрошені на обід, який відбуватиметься в церковній залі згаданої церкви.

РЕЧНИК БІЛОГО ДОМУ Едвард Дереджан повідомив, що розвідувальні служби ЗСА мають незаперечні докази того, що командир Палестинської Визвольної Організації Мохаммед Аббас є причетний до захоплення італійського пасажирського корабля „Ахілле Ляуро". На підставі цих доказів Уряд ЗСА звернувся до урядів Італії і Югославії з проханням видати злочинця. П'ять американських сенаторів запропонували створити спеціяльний фонд з 500,000 долярів для нагороди, за інформацію про місце перебування М. Аббаса і за допомогу в його затриманні та доставці до ЗСА. Сенатори звернулися до державного секретаря Джорджа Шулца з проханням створити такий фонд в рамках програми боротьби з міжнародним тероризмом.

Померла визначна громадянка

У середу, 2-го жовтня ц.р. минув місяць, як відійшла з активної частини української громади Міннесоти Олександра Костюк, знана в літературі як Надія Лан або Лада Горлиця. Відійшла на 86 році життя (народилася 14 березня 1899 року) по тяжкій і затяжній хворобі люблячa мама, бабуня, прабабця.

Народилася О. Костюк на великій Україні, де й дістала всесторонню вищу освіту. Знання, уміння і талант випробувала вона як літературний і редакційний співробітник у ділянці дитячої літератури, викладач мови та гуманітарних предметів, працювала, як дослідник з хемії і викладала у хемічно-технологічному інституті. Могла всім цим займатися, бо закінчила Інститут Народної Освіти (ІНО), педагогічний інститут, хеміко-технологічний і, крім того, мала, ще два роки медичної освіти. В ранньому віці цікавилася театром і належала до театру Сінельникова та інших місцевих театрів. Свою акторську і режисерську працю провадила зі студентами вузів, які також цим цікавилися.

Належала до літературної організації „Плуг", відома з писання новель і оповідань, віршів, п'єс, есеїв, рецензій на книжки, а також з перекладів на українську мову з інших мов.

Доля поневірянь не минула її, як і всіх нас. Розгубила вона родину, лише доня лишилася при ній (Оксана Бринь) з якою доживала віку.

Пізнала я Олександру Костюк у 1952 році, коли родина о. М. Бриня і вона з ними переїхали з Чикаго до Міннеаполісу на запрошення парафії св. Юрія Переможця. При зустрічі знайшлося багато спільного, що зблизило нас. Від того часу довелося разом працювати на громадської ниві. Організували українську школу, зайняття в якій провадилося на найвищому щаблі, що оцінили батьки і посилали дітей не лише з православних парафій, а й з католицької. При школі організували гурток „Орлята", де з дітьми проходили художнє читання, малювання, писання писанок і вишивання.

З дітьми цього гуртка влаштовували вечори для відзначення визначних подій і осіб в Україні, що легше ознайомлювало дітей з нашою історією. В літературно-мистецькій формі подавалися відомости про географію України і її економічні багатства. Андріївський вечір, Різдвяна коляда, День св. Миколая, ялинка були розваговою частиною дітей і ознайомлення з нашою традицією і звичаями. Наука в школі проходила цікаво і діти з охотою відвідували її. Поза тим О. Костюк включилася в працю СУА, УЗХ, УККА і там віддавала свій досвід. Виявилося бажання організувати Літературно-Мистецький Клюб і там без неї не обійшлося, ввійшла вона в склад управи і була так довго, як він існував. Була однією з ініціяторів організації громадського хору „Дніпро" і видавання при ньому музичного журналу „Вісті". Десять років лежало на її плечах редагування цього журналу аж до часу, поки „дорадники" намовили передати журнал на Схід де є більше скупчення українців, більше фахівців від слова і музики, але й року не прожив журнал. Жалували ми всі, що так легко піддалися намовленню. З цим жалем і лишила Олександра цей світ. Будучи фізично немічною, вона ще дописувала до часописів. Останньою була її рецензія в „Українських Вістях" на книжку Р. Володимира „Андрій Первозванний".

Відходять ті, що вміли і знали як організувати і провадити працю; відходять знавці української мови. Ті, що відійшли і відходять є таки незамінимими, бракує їх в наших часописах і журналах, а Олександра Костюк дописувала і до „Свободи" і до „Українських Вістей" та інших американських і канадських часописів та журналів. Належала до УВАН, СУЖА і приятелів Іміграційного архіву при Міннесотському університеті.

Чин похорону виконали: настоятель парафії св. Арх. Михаїла, до якої вона належала, о. Степан Репа, прот. Михайло, Куданович і прот. Микола Метулинський. Співав церковний хор під дириґуванням інж. Анатолія Гноєвого. При чисельній участи української громади на двох панахидах і заупокійній літургії покійну поховали на цвинтарі в Сансет парку. На тризні виступали представники від організацій: інж: Іван Янович, як колишній адміністратор хору „Дніпро", Антін Семенюк від прихильників УНРеспубліки, від 15-го Відділи УЗХ Надія Каркоць, Катруся Гуцал прочитала власний вірш в пам'ять покійної, Ніна Пригар розповіла про останні дні перебування з нею Олександри Костюк, а інж. В. Єрмоленко пригадала всім про вкладену працю покійної для української громади в Твін Ситі.

Від імени родини покійної О. Костюк велика подяка всім священикам за урочисту заупокійну Службу Божу і за відвідування її в лікарні під час хвороби і в „Норсінг гом", де вона перебувала останньо, всім друзям, які її підтримували на дусі, відвідуючи, хоч вона ніколи не нарікала, всім жертводавцям на невянучий вінок вії пам'ять.
чий вінок в її пам-ять.

Нехай крихітка української землі, яку положив в труну о. М. Куданович, і крапельки води зі Славути-Дніпра, якою покропив її, перенесе душу покійної в дорогі для неї місця і в сні зійде на тих, кого вона так любила, а американська земля, що приймає всіх нас, нехай буде легкою, а пам'ять про неї нехай перейде з роду в рід.

Валентина Єрмоленко

Громада в Ню Йорку відмітила першу річницю смерти Патріярха Йосифа

Заходами відділу Українського Патріярхального Товариства в Ню Йорку, у неділю, 22-го вересня ц.р. відбулись святочні сходини у першу річницю смерти Патріярха Йосифа. Стараннями Управи у церкві св. Юра о. парох Патрикій Пащак, ЧСВВ відправив поминальну Службу Божу та виголосив змістову проповідь присвячену Патріярхові Йосифові.

Святочні сходини відкрив голова Відділу Микола Галів, привітавши присутнього на залі нового пароха в Озон Парку, о. Петра Огірка, що був у Бостоні, о. Тараса Прокопова, ЧСВВ, з церкви св. Юра, головного промовця о. диякона Богдана Тарнавського та всіх учасників цього свята. Святочні сходини розпочато молитвою „Аве Марія" Ґуно, яку виконала сопрано Лариса Маґун-Гурин. Солістка при фортепіяновому супроводі Михайла Лева, виконала ще дві пісні — „Айстри" М. Лисенка і „Любіть Україну" М. Фоменка. Мелодійно виконані пісні Ларисою Маґун-Гурин наповнили залю святочною атмосферою.

Отець диякон Б. Тарнавський виголосив святочне слово присвячене великому подвижникові й ісповідникові віри св. п. Патріярхові Йосифові. Промовець згадав добрі почини Патріярха Йосифа для розвитку і росту нашої Помісної УКЦеркви. Наголошував його особливі ідеї, а в основному ідею патріярхату та вказував на методи та шляхи якими повинна проходити та здійснюватись ідея патріярхату. Змагання за визнання патріярхату повинно бути невідкличним. Промовець особливо наголошував молитовний аспект цієї справи. Хоч слово о. Б. Тарнавського було троха довше то все ж таки присутні прослухали його з неослабною увагою та зацікавленням.

Орест Кебало дбайливо проготовив і опрацював монтаж віршів Богдана Стефанишина, які майстерно продеклямував. З монтажу віршів Стефанишина пробивались дещо відмінні думки, інша дістійність, яка була на нашому полі. На жаль ця ситуація не зникла і сьогодні. Продеклямовані О. Кебало вірші створили своєрідну дійсну панораму змагань Патріярха Йосифа.

Молодий пяніст Орест Гарасимчук, випускник Українського Музичного Інституту, виконав опус 26, жалібний марш — Частина II. Л. Бетговена. Піяніст своїм приємним виконанням немов завершував довгий життьовий шлях Патріярха Йосифа.

На закінчення М. Галів, як учасник поминальних днів у Римі, що відбулись рік після смерти Патріярха Йосифа, подав змагальний огляд цих святкувань. Поминальні дні у Римі відбулись заходами Львівського Крилосу і за благословенням Блаженнішого Патріярха Мирослава Любачівського. На ці відзначення прибуло порівнально багато мирян з цілої української діяспори, біля 500 осіб, понад 30 священиків Владика Іван Прашко і Владика Платон.

На закінчення святочних сходин о. Т. Прокопів, ЧСВВ, провів молитву.

Г.М.

„Чайка" і „Веселка" з Австралії в Рочестері

Неділя, 6-го жовтня ц.р., це день, який на довго залишиться в пам'яті української громади в Рочестері Н.Й. З далекої Австралії загостили до нас чоловічий хор „Чайка" з Мельборну під дириґентурою Степана Кореня і танцювальний ансамбль „Веселка" із Сіднею під мистецьким керівництвом хореографа Наталії Тиравської.

Українці Рочестеру готовились заздалегідь до прийняття небувалих гостей. Засновано Громадський комітет під керуванням Романа Куціля для проороблення відповідних заходів, зв'язаних з їхнім приїздом.

Слідкуючи за календарем виступів в різних містах ЗСА і Канади, мимоволі промірювалось думками величезні простори, які ділять нас від цього далекого континенту. Перелічувалось в уяві труднощі і невигоди довгої подорожі, брак потрібного відпочинку у щоденних переїздах по містах, виступи на різних сценах та всякі інші проблеми, які чекали їх на кожному кроці.

Скільки ж сильної волі і завзяття, любови до рідної пісні і танку та бажання зустрітись з братами українцями в Америці потрібно було для здіснення наміченого задуму.

Хоч ми розкинені по всьому світі, хоч ділять нас моря і океани, нас лучить одна любов до рідного краю, духово ми близькі і рідні. Не диво, що ворог на наших землях в безсильній люті вбиває співців і поетів, вони ж стоять на сторожі національної свідомости.

Та ось наші Австралійці уже з нами, як вказано в пляні 6-го жовтня.

Велика заля середньої школи Іст. Ридж цілковито виповнена масою народу, як ніколи перед тим. Скрізь помітне схвилювання многочисленної публіки в очікуванні небувалого. Ще хвиля і буря оплесків вітає появу хору „Чайка" на сцені.

Після кількох вступних слів Р. Куціля і виміни сердечних привітань слово забрав головний радний і голова Окружного Комітету Українського Народного Союзу, Володимир Гавриляк, промовляючи в імені УНС і рочестерської громади.

Любомир Шміґель представив американських гостей в особах посадника міста Айрондеквой Е. Мазолі і члена законодавчої палати Округи Монро Арнолда Екерта, після чого наступила церемонія передачі символічних ключів, грамоти і проклямації, якою надано нашим мистцям пісні і танку почесне горожанство. Проклямацію відчитала Богданна Левицька.

В репертуарі хору, переплітаного танцювальними і сольовими та фортепіяновими точками, було чимало нових пісень, які внесли свіжість і оригінальність до цілости концерту.

Незабутнє враження залишила пісня „Пречиста Діво, спаси Україну" А. Гнатишина із солістом Ярославом Ліщинським (бас), вічно чаруюче „Над Прутом у лузі" І. Воробкевича, „Вівці мої вівці" А. Гнатишина із солістом Валерієм Ботте (баритон), „Човен хитається" Е. Козака, народна пісня „Ой зацвіла" і багато інших, виконання яких було доказом великого вкладу праці, знання і таланту дириґента хору П. Кореня, за що належить йому особливе признання.

Я. Ліщинський і В. Ботте своїми чудовими голосами і добором пісень очарували публіку.

З жалем прийняли ми відомість, що солістка Галина Корень захворіла і не могла взяти участи у концерті.

Чотири пари з танцювального ансамблю „Веселка" збагатили і доповнили виступ хору, виявляючи оригінальність, вибагливість у виконанні танків. Це заслуга мистецького керівника і хореографа Н. Тиравської, майстра і знавця у цій мистецькій ділянці. Додатнім є ще й це, що ансамбль задержав стилевість костюмів до найменших деталів.

Молода піяністка Галина Кривенко супроводила хор із знанням та проявила талановитість і незвичайну техніку і чуття у виконанні сольових точок.

Хор „Чайка" закінчив концерт „Колисковою" Брамса.

В імені Рочестерської громади Ярослава Зелез склала подяку виконавцям концерту, а двоє наших найменших, яких припровадила на сцену, обдарували мистців китицями квітів під бурхливі оплески і овації публіки.

Адміністратор ансамблів Петро Кардаш теплими словами подяки зложив на руки Р. Куціля дарунок для рочестерської громади, книгу історії поселення українців в Австралії.

В їдальні школи при церкві св. Йосафата приготовано вечерю, яку започаткував молитвою парох церкви св. Йосифата о. пресвітер Филип Бумбар.

Марія Крамарчук, ведуча програмою, вітаючи присутніх гостей, підчеркнула важливість плекання і пропаґування української пісні і танку, які є найбільш зрозумілою мовою з'єднуючою українських поселенців у всіх частинах світу. Слідували короткі промови о. Митрата Федора Коваленка і Р. Куціля.

Містоголова управи стейту Вікторія, Австралія, Андрій Глуханич поділився враженнями із свого перебування в Америці, а порівнуючи невелике число українців в Австралії із численною громадою в Америці, взивав до єдности і згоди, яка становить силу народу в обличчі існуючого ворожого наступу.

По закінченні вечері молитвою, проведеною о. М. Коваленком, минав весело час при взаїмних многоліттвіях і дружній гутірці, яка буває лиш між близькими і любими людьми.

Щире спасибі Українському Нородному Союзові за ідею духового і культурного об'єднання усіх українських поселенців у вільному світі. Спасибі „Чайко" і „Веселко", що не злякались труду і невигод далекої дороги. З тугою слатимемо свої думки до вас крізь океан у далекий світ, з надією нової зустрічі.

Г.П.

Д-р О. Воловина...

(Закінчення зі стор. 1)

а комерційні фірми, наприклад, хочуть знати де живуть люди з кращими доходами щоб там звернути свою рекляму чи плянувати нові будови.

Закупивши у Боро перепису відповідні магнетні стрічки, д-р Воловина вложив їх у свій компютор і повитягав прерізні дані про українців в Америці. Наприклад:

* у 1980 році у ЗСА було 730,000 осіб, які заявили, що в них батько, або мати, або обидвоє батьків українці, при чому 51,6 відсотка з них були дітьми виключно українських подруж;
* 124,000 заявили, що знають українську мову, а серед дітей мішаних подруж, вищий відсоток говорить по-українському в домах, де батько є українцем, а мама іншого походження, ніж навпаки, що захитує значення „матірної мови";
* Із східньоевропейських груп українці мають найвищий відсоток мішаних подруж (в даному випадку 51,6 відсотка, тобто інші групи мають менше, ніж половину немішаних подруж);
* Знову ж серед східньоевропейських груп, чоловіки-українці є на передостанньому місці щодо висоти заробітків, а жінки-українки, як група, є на першому місці в цій рубриці, мають найвищі заробітки, але українські подружжя або родини, як група, мають один із найвищих доходів з усіх східньоевропейських груп;
* Українські жінки пересічно мають менше дітей у порівнянні з усіми американками білої раси.

Д-р Воловина звернув увагу, що українські науковці в Америці присвячують багато уваги вивченню минулого, але майже зовсім не цікавляться серйозними студіями сучасного українського поселення в Америці. Ще 1937 року, нагадав він, появилася праця з тієї ділянки Василя Галича і щойно у 1986 році має вийти збірна праця, в якій авторами будуть українці і неукраїнці, серед них д-р Воловина. Він згадав, що один із авторів, його колеґа Джан Фултон, здійснив обчислення українців в Америці на підставі списків іміґрантів, збільшивши цю кількість пропорційно до нормального зросту населення і висунув припущення, що у ЗСА людей українського походження має бути приблизно 1,2 мільйона.

Ширші дані про американську Україну, твердив д-р Воловина, можна б отримати за допомогою реґулярних обслідувань, свого роду українських переписів, як це роблять жиди. Він признав, що такі обслідування є коштовні.

Виступ д-ра Воловина відбувся через тиждень після других Загальних зборів Вашінґтонської Групи, яка була створена 18-го жовтня 1984 року і складалася тоді із 54-ох членів. На других Загальних зборах кількість членів становила 207 — більшість з них з околиць Вашінґтону, але серед надзвичайних членів групи є мешканці 13 стейтів, Канади, Франції і Савдійської Арабії (де живе один член).

Наталка Слюзар була переобрана головою Вашінґтонської Групи. Інші члени Ради директорів це: Ігор Ґавдяк, віцепрезидент; Марта Перейма — переобрана секретарем; Ярослав Бігун — переобраний скарбником, Галина Бреславець — директор членства; Ростислав Хомяк — директор зв'язків; Марта Мостович — переобрана директором спеціяльних проєктів; Патриша Філіпов — директор імпрез.

Дарія Стець, Орест Дейчаківський і Юрій Петренко були вибрані до Контрольної комісії. Ігор Вітковицький був головою Зборів; його заступником був Данило Кінґ, а Марта Цеґельська — секретаркою.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Кінцева листа жертводавців на фонд книжки О. Скоценя „З футболом у світ"

Це четвертий, останній з черги список жертводавців метрополії Дітройту та інших міст на видання книжки О. Скоценя „З футболом у світ". Зложили по 100 дол. д-р Богдан Бородайко (Н. Й.); по 25 дол. д-р Яромир Оришкевич (Вашінґтон, Д. К.), проф. Володимир Пилишенко (Рочстер, Н.Й.), інж. О.О. Лист, Євген Стахів (Вірджінія); по 25 дол. д-р Олександер Ґзяк (Сиракюзи), д-р Юрій Фіґач, д-р Остап Сокольський (Торонто). Михайло Баран (Ню Йорк), Марко Лонкевич (Рочестер), Нестор Пінковський (Н.Й.) Соня Пришляк (Айслінґтон, Онтаріо); по 15 дол. Мирослав Трешневський, Ярослав Пришляк (Баффало), інж. Ігор Гайда (Бриджпорт), Зенон Василькевич; по 10 дол. Іван Бутрей, інж. Стефан Ґоляш (Чикаґо), д-р Володимир Темник, Любомир Татух; по 5 дол.: Ярослав Кришталович (Клівленд).

Цим останнім списком жертводавців на фонд книжки офіційно збірка на терені Дітройту закінчена, що взявши під увагу приблизну суму 2,800 дол. пройшла дуже успішно. Частину фондів раніше було переслано на спеціяльне конто відкрите на ту ціль фінансовим секретарем УСЦАК—Схід. Різницю, після виготовлення кінцевого звіту, вкоротці вишлемо.

В імені автора О. Скоценя та Управи УСЦАК—Схід щире „спасибіг" всім жертводавцям так в Дітройті, як і Ню Йорку, Торонто, Рочестері, Клівленді, Чикаго та інших містах, які так щедро прийшли з фінансовою допомогою. Очікувана книжка буде в руках численних читачів вже в листопаді цього року.

В.Кізима

Успіхи і невдачі українських клюбів в іграх за чаші Европи

„Чорноморець" Одеса — „Вердер" Бремен 2:1

Ці змагання відбулися в середу, 18-го вересня ц.р. на стадіоні „Чорноморця" в Одесі при участі 41,000 глядачів,. На початку українські футболісти вели 1:0, що його здобув Юрченко. Після перерви Щербаков підніс вислід до 2:0, але в третій хвилині після перерви лідери західньо-німецької Бундес Ліґи здобули свого почесного ґоля із стрілу Маєра. Склад „Чорноморця": Гришко, Романчук, Ковач, Іщак, Плоскиня, Савельєв, Щербаков, Пасулько, Юрченко, Морозов. Склад „Вердера": Бурденський, Шаф, Окудера, Кутцоп, Пеццай, Рулендер, Сідка, Вотава, Феллер, Нойбарт, Маєр.

„Дніпро" Дніпропетровськ — Айе „Вісмут" 3:1

Виступаючи на виїзді в східньо-німецькому місті Айе цей український клюб без більших труднощів здобув перемогу з місцевим клюбом „Вісмут", вислідом 3:1. Переможні ґолі для „Дніпра" здобули: Литовченко, Таран і Кузнецов. Для „Вісмута" — Шмідт. Цим змаганням приглядалося 25,000 осіб. Склад „Дніпра": Краковський, Башкиров, Скорокалет, Пучков, Лисенко, Шуршин, Кузнецов, Литовченко, Ділай, Чередник, Протасів, Таран, Кудрицький. Склад „Вісмута" Байсфльоґ, Мюнх, Шмідт, Конік, Крафт, Краус, Ешер, Мотес, Рейпка, Пітч, Ерлер, Кунде, Бауер. Обидва змагання відбулися за чашу УЕФА, за яку виступають клюби майже всіх країн Европи.

„Динамо" Київ — Утрехт, Голляндія 1:2

В першій грі на виїзді в Утрехті, кияни зазнали поразки за чашу Европи між клюбами, що здобули чаші в своїх країнах. Українські футболісти — володарі чаші Совєтського Союзу, репрезентують СССР на европейській арені.

(от)

ІЗРАЇЛЬСЬКІ УРЯДОВІ чинники повідомили, що вже в найближчому майбутньому Ізраїль і Польська Народна Республіка нав'яжуть обмежені дипломатичні зв'язки після 18-річної перерви. Повідомлення про відновлення співпраці появилося рівночасно в Єрусалимі і Варшаві, і це вказує на раніші переговори у цій справі між представниками обидвох держав, — кажуть політичні спостерігачі.